

LIETUVIŠKI PĖDSAKAI PASAULIO KALNYNUOSE

Nėra ir nebuvo prie Baltijos dangų remiančių viršūnių, niekas negirdėjo krintančių akmenų, ledo ir sniego lavinų dundėjimo. O vis tik atsirado mūsų Gimtinėje žmonių, kuriuos patraukė kalnai. Įvairios priežastys ir ketinimai vedė karius, mokslininkus, poetus, ar šiaip smalsuolius tolimais ir pavojingais žemės raukšlių takais. Šiandien sunku nustatyti ne tik įvykių aplinkybes, bet ir visų keliautojų vardus, nes šimtmečių dulkės ir negailestingi istoriniai įvykiai negrižtamai nugramzdino daugelį dokumentų. Tik apie keletą iš jų turime išsamesnių žinių ir galime papasakoti. Pats seniausia ir labai vertinga informacija yra tai, kad VU absolventas ir 1830 m. sukilimo dalyvis Juozapas Chodzka 1850

m. rugsėjo 18 d. Užkaukazėje įkopė į Ararato kalną (5137 m.). Jis dirbo tapografu, matavo kalnų aukščius ir nėra abejonės, kad į daug buvo įkopęs ir turėjo patirties.

Kai 2000 m. pirma Lietuvos alpinistų grupė įkopė į Araratą, jie parašė spaudoje, kad yra pirmaįkopėjai. Į tai replikavo Libertas Klimka: - Gerbiamieji, Jūs pavėlavote lygiai 150 metų.

Įdėmiai pasklaidę pasaulio žemėlapius pastebėsime, kad nemažai geografinių objektų vadinami žymių tyrinėtojų ar tų vietovių atradėjų vardais. Tarp jų yra ir dviejų lietuvių –

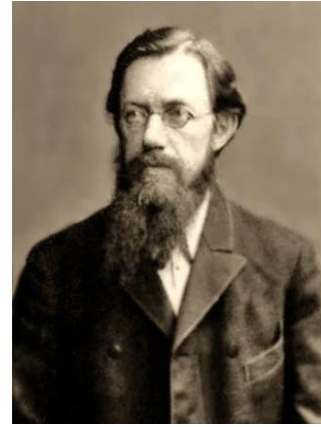
Igno Domeikos ir Jono Čerskio vardais.

Studijuodamas Paryžiaus kalnakasybos akademijoje, IGNAS

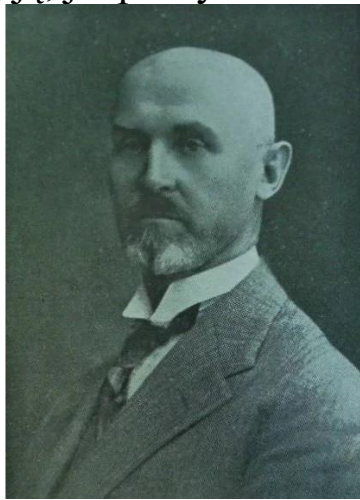
DOMEIKA (1801-1889) daug laipiojo Alpių šlaitais., tarp suslėgtų uolienų ieškojo geologinių paslapčių. Pagarsėjo jis Pietų Amerikos kalnuose – Anduose. Tik ką baigęs Akademiją, Domeika buvo pakviestas dėstyti į Čilę. Ten jis įkūrė Aukštąją kalnakasybos mokyklą, o 1867 m. tapo Santjago universiteto rektoriumi. Andų kalnuose jis ištyrė ir surado vario, aukso ir akmens anglies telkinius. Jo garbei viena Kordiljerų kalnų ketera pavadinta Domeikos kalnais.

Sunki tremtinio dalia nubloškė JONĄ ČERSKĮ (1845-1892) į tolimąjį Sibirą. Ber nepalūžo stipiavalis lietuvis. Savo atkakliu darbu jis iš eilinio tremtinio pasidarė žymiu mokslininku. Čerskis tyrinėjo Sajanus, Baikalo pakrantes ir kitas tuomet žinomas Sibiro vietas. Didžiausias jo nuopelnas geografijos mokslui – nežinomų kalnų, esančių Kolymos ir Anadyrės upių rajone, atradimas. Šis garsiausias XIX a. Sibiro tyrinėtojas, galutinai palaužtas sunkios kelionės, mirė žygyje, nespėjęs paskelbti pasauliui visų savo atradimų. Kalnynas, stūksantis Jakutijoje ir savo apimtimi lenkiantis Kaukazą, šiandien vadinamas Čerskio vardu. Kitas Čerskio kalnagūbris driekiasi Užbaikalėje, o dvi jo vardo viršūnės kyšo priešingose Baikalo ežero pakrantės keterose.

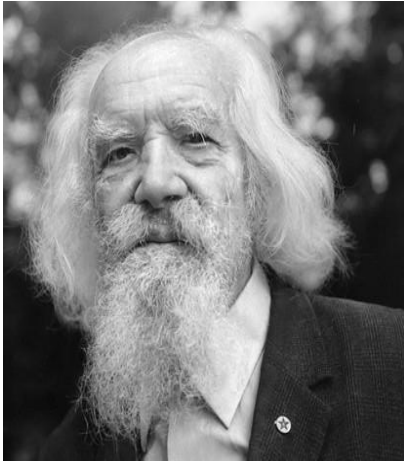
Kas vyksta į Pamyrą, neišvengiamai eina takais, kuriuos prieš gerą šimtą metų mynė KONSTANTINAS ARIS (1874-1941) – mūsų tėvinainis, paaukojęs kelionėms beveik pusę savo gyvenimo. Iš mažens pamėgęs entomologiją, jai paskyrė visas savo jėgas. Vabzdžių rinkėjo aistra jį vedė

Takla Makano dykumos smėlynais, Vakarų Tian Šanio perėjomis, Pamyro tarpekliais ir ledynais. Jo surinktomis kolekcijomis ir šiandien didžiuojasi Kauno zoologijos muziejus. Į Pamyrą K. Aris prasiskverbė tik ką pradėjęs tyrinėti šį kraštą. Todėl pelnytai jį vadiname Pamyro

panionieriumi.

Lietuvis, net du kartus perkopęs Himalajų sistemos kalnus, yra plačiai žinomas keliautojas ANTANAS POŠKA (1903-1992), Lietuvių keliautojas, kraštotyrininkas, poliglotas, patriotas, indologas, antropologas, žurnalistas, rašytojas, mokslininkas ir vienas pirmųjų šalies esperantininkų Antanas Poška gimė XX amžiaus pradžioje – 1903 metais. Per 89-erius savo gyvenimo metus jis

išgyveno du pasaulinius karus, tremtį, kankinimus Turkijoje ir šimtus tūkstančių kilometrų kelionėse po keturis žemynus – Europą, Šiaurės Ameriką, Afriką ir Aziją.

Jam bestudijuojant Bombėjaus universitete, 1932 m. pasitaikė proga dalyvauti archeologų ekspedicijoje į Takla Makano dykumą. Dar ankstyvoje jaunystėje patyręs Alpių vėjo dvelkimą, A. Poška su didžiausiu užsidegimu išsiruošė į šį žygį. Labai įspūdingas buvo jo grįžimas atgal į Kašmyrą per didžiausius žemėje Himalajų kalnus. Jo kelionės aprašytos knygoje **NUO BALTIJOS IKI BENGALIJOS – 8 tomai.**

Paslaptingi kalnai traukė ne vien tik mokslininkus ir nerimstančius keliautojus. Jais žavėjosi, iš jų kūrybinio peno sėmėsi ir didieji mūsų rašytojai ir dailininkai. Kas iš mūsų nežino Maironio eilėraščių, dvelkiančių alpinių slėnių vėsoma ar Mykolaičio-Putino humanistinių simbolių, nuaustų kalnų įvaizdžiais.

Kaukaze Antanas Vienuolis kalnų įkvėptas kūrė Kaukazo legendas.

Balys Sruoga po I Pasaulinio karo mokėsi Miuncheno universitete ir pamėgo laisvalaikį leisti kalnuose. Jau būdamas Kauno Universiteto profesoriumi 1928 ir 29 m. organizavo mėgėjus į Alpių kalnus. Tarp jų buvo ir Salomėja Nėris Sužavėta kalnų grožio ji rašė:

O baltieji kalnai, o baltieji kalnai,
Nusilenkti aš jums, kaip dievams atėjau.
Nepasiekiami jūs, neliesti amžinai,
Ir saulužė jus myli užu viską labiau.

II Pasaulinio karo metais buvo įsitikinta, kad alpinizmas turi ir taikomąją vertę. Tai įrodė vokiečių divizija Edelweis.

Pokario metais SSRS kalnuose buvo pradėtos kurti stacionarios stovyklos, skirtos jaunimui apmokyti alpinistinių įgudžių. Į jas pakliuvo ir lietuviai, kurie studijavo Maskvoje arba Leningrade. Grįžę į Lietuvą jie Vilniuje ir Kaune pradėjo kurti alpinistų būrelius. Jų pagrindu 1957 m. spalio 27 d. Kaune buvo įkurta Lietuvos respublikinė alpinimo sekcija, jos pirmininku buvo išrinktas Gediminas Akstinas. Aš į Kauno alpinistų sekciją atėjau 1958 m. Mano pirmas treneris buvo Gediminas Akstinas, nuostabus žmogus su mokytojo gyslele, visada pilnas jumoro ir geros nuotaikos. Jo pasakojimai apie kalnus viliojo visus. Deja, vedančioji trejulė: Gediminas Akstinas, Vytautas Vosylius ir Feliksas Mieliauskas 1959 m. žuvo sniego lavinoje kopiat Dych Tau viršūnę Kaukaze. Tų pačių metų rudenį Gedimino draugo Alimo Romanovo dėka (Gediminas kalnuose jam išgelbėjo gyvybę) buvo organizuota Kirgizijos ekspedicija į Tian Šanio kalnus, Karakolo slėnį. Čia dalyvavo

3 Lietuvos alpinistai. Buvo įkopta į 2 naujas viršūnes, jos pavadintos Gedimino Akstino ir Lietuvos alpinistų vardais.

Likusi be vadovų alpinizmo sekcija neišsivaikščiojo, o atvirkščiai – išsiplėtė, tapo Alpinizmo federacija. Jos pirmininku buvo išrinktas Vytautas Viršilas. Jaunimas atkakliai sportavo, kasmet važiuodavo į kalnus ir 1992-93 m. pasiekė išsvajotus II atskyrius ir įgavo teisę kopti į kalnus savarankiškai.

1964 m. Kazys Monstvilas organizavo I aukštuminę ekspediciją į Pietvakarių Pamyrą (Tadžikija) su užduotimi ieškoti naujos viršūnės ir pavadinti ją Lietuvos vardu. Rezultatas buvo – naujos Čiurlionio, Donelaičio ir Lietuvos viršūnės.

Toliau ekspedicijos buvo kasmet:

- 1965 m. – Lenino (dabar-Avicena) v. 7142 m. – pirmas mūsų 7- tūkstantininkas
- 1966 m. – Altajus (Aktru, Kurumdu, Kurkurek viršūnės).
- 1967 m. – kopimas į Komunizmo v, ir kazachų alpinistų gelbėjimo darbai.
- 1968 m. - Tian Šanis, Koronos v, rajonas.
- 1969 m. – Alpiniada Karakolo slėnyje, Įkopta į Džigito sieną sunkiausiu, 6 s.k. mršrutu (SSRS pirmenybėse – IV vieta).

Įkopta į naują viršūnę ir pavadinta Žalgirio vardu.

- 1970 m. – aplankytos lietuviškos viršūnės PV Pamyre. Tais pačiais metais Dainius Makauskas tapo SSRS čempionu , įkopęs į Čatyno sieną.
- 1971 m. – Komunizmo (dabar- Ismail Samani) viršūnė (7495 m.) Įkopė 8 lietuviai.
- 1973 m. -Fanų kalnai (Tadžikija). Įveiktos Bodchonos sienos. Surasta bevardė viršūnė ir pavadinta Vilniaus vardu.
- 1974 m. – Alpiniada PV Pamyre.

Toliau ekspedicijų tik daugėjo.

Jau nuo 1959 m. vyko Baltijos šalių alpinizmo čempionatai. Čia aiškiai dominavo latviai. Nuo 1961 m. buvo pradėta vykdyti Lietuvos alpinizmo čempionatai. Įkopimų skaičius ir lygis kasmet augo . Jau 1964 m. lietuviai su įkopimu į Lietuvos v. tapo Baltijos šalių čempionais ir tapome lygiaverčiais varžovais latviams ir estams. Pagrindinė įkopimų vieta buvo Kaukazo kalnai. Ten aplankytos visos alpinistiniu požiūriu vertingos viršūnės: Kaukazo pasididžiavimas - Ušba (joje pabuvojo apie 50 lietuvių). Dych Tau, Šchara, Koštan Tau, Džangi Tau ir t, t. Elbrusas ir Kazbekas tapo tikrais stadionais jaunimui ir turistams.

Atsirado pirmieji leidiniai apie kalnus:

Juozas Algimantas Krikštopaitis „Snieguotosios viršūnės“ 1960 m.

Autorių kolektyvas „Kalnai lieka rymoti“ 1970, „Kalnų takais“

Alfonsas Jakštas „Everesto glėbyje“ 1992

Nuo 1973 m. kasmet buvo spausdinamas Lietuvos alpinizmo federacijos informacinis leidinys su visais metų įkopimais, pasiekimais, o taip pat metodinė medžiaga.

Ir toliau buvo ieškoma bevardžių viršūnių ir perėjų, suteikiant pirmaįkopėjų teise lietuviškus pavadinimus. Plačiau apie jas:

[Kalnai ir perėjos - pavadinti lietuviškai - Alpinizmo vikis](#)

Pradėjo formuotis naujoji alpinistų karta su polinkiu į techninį, dar vadinamą sieninį alpinizmą. Populiarus ir aukštuminis alpinizmas. Todėl alpinizmo čempionatai nuo 1981 m. vykdomi 3-se klasėse: uolinė (aukštis iki 3000 m.), techninė (iki 5999) ir aukštuminė (virš 6000 m.).

Visų laipiojančių svajonė pakliūti į Alpes, kad galėtų vadintis tikru alpinistu.

Pirmas tai padarė Dainius Makauskas, 1972 m. įkopęs į gražuolį Materhorną.

Sekantis kartas buvo 1983 m., kai mūsų visai grupei (10 žm) pavyko nukeliauti į Slovėniją ir įkopti į jų aukščiausią viršūnę – Triglavą.

Toliau svajonėse buvo Himalajai. Ir jos išsipildė. 1988 m. trys lietuviai: Dainius Makauskas, Rimantas Neverauskas ir aš patekome į SSRS II rinktinę, kuriai buvo pavesta išžvalgyti kelią į Kančendžangą iš Sikimo pusės. Pakilę į 5 km. aukštį, mes galėjome pamatyti kelis 8-tūkstantininkus, tame tarpe Everestą. Mes įsitikinome, kad Himalajai panašūs į PV Pamyrą, kur yra Lietuvos viršūnė ir mes čia gerai jautėmės. Kartu buvo latvis Aivaras Bojars. Grįždami mes tvirtai sutarėme, kad pradėsime ruoštis Everestui. Dainius pateikė mūsų idėją savo draugui, žinomam Amerikos alpinistui Aleksandrui Bertuliui. Pradžiai buvo sutarti bendri įkopimai Amerikoje Uoliniuose kalnuose. Jau 1989 m. rugpjūčio mėn. pasiekėme Setlą. Komandoje buvo: Dainius Makauskas, Rimvydas Simutis,

Kęstutis Baleišis, Juozas Daugvila ir aš. Ten mes įkopėme į keletą gerų viršūnių, tame skaičiuje į Mount Rainier, susipažinome su vietiniais alpinistais (Erikas Kasiulis, Bronius Reinys, Vincas Rygelis, pravarde Gugis ir patyręs JAV alpinistas Karlos Buhler. Mus aplankė Australijos alpinistas Edvardas

Ragauskas su žmona.

Po mūsų bendrų įkopimų A. Bertulis pasiuntė raštą Pasaulio Lietuvių

Bendruomenės (PLB) tarybai apie mūsų norą organizuoti Pasaulio lietuvių kopimą į Everestą. Jie pritarė mūsų iniciatyvai.

Turint PLB palaikymą, pasiruošimas ekspedicijai į Himalajus įgavo pagreitį. Pirmiausia 1990 m. buvo sėkminga ekspedicija į Chan Tengri (7000 m), kurioje dalyvavo 4 Pasaulio lietuviai. Buvo Alfonso Jakšto paruošta knyga **Everesto glėbyje**, kurioje surinkta visų buvusių ekspedicijų aprašymai. Knygos išangoje rašoma:

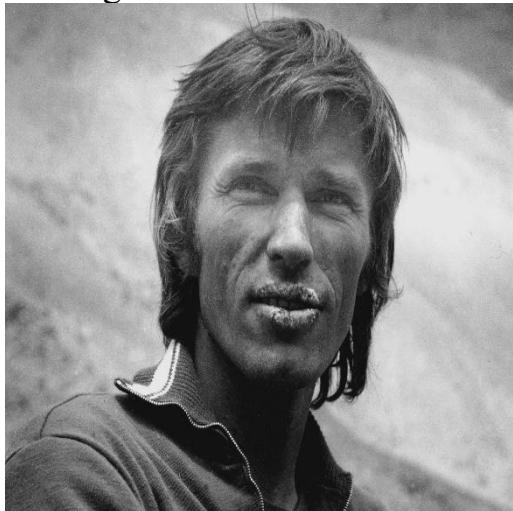
Juk, ką ir besakyti, ruošiamasi ekspedicijai į Everestą, o alpinizmo pasaulyje, tai jau šis tas. O gal mummyse prabudo narsi protėvių dvasia? Juk būta jos, ir dar kokios! Kaip sakoma, netuščioje vietoje užaugome: būta lietuvių, kurie keliavo į kalnus bei juos tyrinėjo ir pereitame šimtmeityje ir Nepriklausomos Lietuvos laikais.

Taigi, jei tikėsime Alberto Šveicerio (filosofas, Nobelio premija 1952) nuomone, kad tautos domėjimasis tolmais kraštais, atradimais, kopimas į kalnus ir kitais „nenaudingais“ dalykais parodo tikrąją jos kultūrinę akiratį, tai summa summarum mūsų šis jau toks siauras, kaip mums patiems kartais atrodo.

Džiugu, kad ir dabar pas mus vis dar yra sugebančių toliau matyti, geriau girdėti, daugiau trokšti, kad dar turime žmonių, kuriems gimsta dideli, reikšmingi sumanymai, smagu, kad ne vien duona mokame sotūs būti.

Pagrindiniu rūpesčiu, komandos kuri kops į Everestą formavimu užsiėmė vyr. treneris Dainius Makauskas. Lietuvoje buvo apie 40 alpinistų, kopusių virš 7000 m. Sąlyga buvo – ne vyresni kaip 40 metų (išimtytys buvo Dainiui ir man) ir turintys galimybę išvykti. Tokių buvo 22.

Kadangi kandidatai buvo iš visos Lietuvos, ruoštis buvo rekomenduota individualiai.

Toliau reikėjo atrinkti 10 ekspedicijos dalyvių. Tai buvo padaryta testo pagalba. Testavo visų gerb, alpinistas Vytautas Viršilas. Testas elementarus: Tu esi ekspedicijos vadovas ir pasirenki 9 dalyvius. Užklijuoti vienodi vokai buvo perduoti Viršilui ir jis padarė suvestinę ir susumavo gautus balus. Visi į savo komandą bandė surinkti stipriausius.

Galutinė komanda buvo vilniečiai - Rimantas Skirmantas ir Vladas Vitkauskas, Kauniečiai: Jūratė Bajorienė, Stasys Navickas, Rimvydas Simutis, Valdas Ūsas.

Iš Panevėžio: Vaclovas Paplauskas, Valerija ir Edmundas Pundziai.

Mūsų vyr. treneris Dainius ir pats norijo įgauti patyrimą Himalajuose, Todėl 1990 m. Rudenį su draugu Karlos Buhler išsiruošė į Himalajus, kopti į Dhaulagiri, 8222. Kartu su šerpu Nuru jie pasiekė viršūnę. Taip buvo įveiktas pirmas 8-tūkstantininkas. Bet Dainiui nusileisti nuo viršūnės nepavyko.

Toliau visi ekspedijios reikalai Lietuvoje atiteko man vienam. Pagal taisykles, užsisakius kalną turi teisę vykti į žvalgybą be papildomo mokesčio. 1991 m. rudenį

mes ta teise pasinaudojom. Tiesa turėjom daug problemų su Kinijos valdžia, bet pavyko pakilti iki Bazinės stovyklos 5200 m. aukštyje.

Su LR ryšių ministerija pavyko išleisti lietuvišką pašto ženklą, kuris yra labai paklausus. Maskvoje pavyko nusipirkti deguonies įrangą- kaukes, reduktorius, balonus. Varėnos pūkų fabrikas vyriausybės nurodymu mums pasiuvo kokybiškus pūkinius kostiumus ir miegmaišius. Mus priėmė respublikos vadovai: Vytautas Landsbergis, Kazimiera Prunskienė, Romualdas Ozolas. Mums buvo organizuotas čarterinis reisas nugabenti dalyvius ir visą bagažą į Katmandu.

Daug nuveikė ir ekspedicijos vadovas Bertulis.

Buvo gautos iš vedančių firmų alpinistiniai batai,

palapinės, dujinės viryklės ir kitas alp. Inventorius.

1992m. rudenį prie Everesto į Tibetą pusės susirinko 4 ekspedicijos: Prancūzijos, Italijos, Taivano ir mes. Deja, oras tą rudenį buvo nepalankus. Buvo pasiekta ir

įrengta V stovykla 7800 m. aukštyje. Buvo čia sugabentas deguonis, maistas, alp. Įranga. Deja, po 3 bandymų kopti teko leistis žemyn.

Po keleto mėnesių, pavasarį, Vladas Vitkauskas turėdamas išliekančią aklimatizaciją, kokybišką ir išbandytą inventorių, deguonies įrangą, užbaigė ekspedicijos tikslą.- trispalvė buvo iškelta virš Pasaulio stogo. Čia mes buvome pirmi tarp Baltijos šalių ir antri tarp Šiaurės šalių.

Būnant Katmandu mes savaitę laukėm Kinijos vizų ir turėdami laisvo laiko organizavom apklausą- kiek svajojam bus įkopėjų. Beveik visi parašė -2. Aš nusprendžiau būti optimistu it parašiau – 10. Mano svajonė išsipildė po 33 metų. Jau yra įkopusių 10 lietuvių:

Peak	Name	Yr/Seas	Date	Time	Citizenship	Sex	Age	Oxy	Dth	Host
EVER	Vladas Vitkauskas	1993 Spr	May 10	12:30	Lithuania	M	40	Y	.	Nepal
EVER	Saulius Vilius	2003 Spr	May 22	14:40	Lithuania	M	31	Y	.	China
EVER	Aldas Baltutis	2007 Spr	May 15	04:45	Lithuania	M	37	Y	.	China
EVER	Darius Vaiciulis	2007 Spr	May 21	06:51	Lithuania	M	36	Y	.	China
EVER	Edita Nichols- Uksaitė	2013 Spr	May 22	09:00	Lithuania	F	40	Y	.	China
EVER	Stanislovas Vysniauskas	2022 Spr	May 12		Lithuania	M	44	Y	.	Nepal
EVER	Mindaugas Šatkauskas	2024 Spr	May 22	05:10	Lithuania	M	39	Y	.	Nepal
EVER	Nerijus Pranckevicius	2025 Spr	May 24	08:44	Lithuania	M	44	Y	.	China
EVER	Aurimas Valujavicius	2025 Spr	May 24	08:44	Lithuania	M	30	Y	.	China
EVER	Justas Narkevicius	2025 Spr	May 24	08:57	Lithuania	M	38	Y	.	China

Dabar lietuviai jau yra įveikę visus 14 8- tūkstantininkų. Kai kas svajoja jas įveikti visas<

Yra realūs kandidatai: tai Mindaugas Šatkauskas ir Saulius Damulevičius.

O dabar apžvelkime visus žemynus.

Azija Himalajus jau aptarėme, pirmąsias Pamyro ir Tian Šanio ekspedicijas jau minėjome. Apie lietuviškas viršūnes truputį parodys ir papasakos Kęstutis.

Apie Altajų nesikartosiu, priedo- jis dėl mūsų uždarytas. Kinijoje yra Tian Šanio ir Pamyro kalnų tęsiniai, ten lankėsi mūsų kalnų turistai. Dar reikėtų pažymėti 2 neeilinius kalnus. Tai

Šv, japonų kalnas Fudžijama

Biblinis kalnas – Araratas-5137

Europa:

Alpės: Monblanas (4610 m.) Lietuvių labai mėgiamas, nes aukščiausias. Mūsiškiai važiuoja tuntais. Marijampolėje buvo firmelė, kuri kas dvi savaites vežė prie Monblano ir daugelis kopdavo, kol kartą turėjo 3 lavonus. Bet suvalkiečiai kietuoliai – jų lengvai neišgaskinsi. Dabar vežioja mikriukas.

Šalia yra tikrai alpinistinės viršūnės: Gran Žoras, Pti Driu, , kiek toliau – Materhornas – labai įspūdinga viršūnė.

Kiek toliau prie Ciuricho yra Jungfrau ir Eigerio siena. Šias ir daug kitų Lietuvos alpinistai jau yra laipioję. Nuo 1995 iki 2016 m Alpėse karaliavo mūsų alpinistas Artūras Bazys. Paskutinius 10 metų jis laipiojo tik

sienomis, ypač mėgo šiaurines, dar geriau – žiemą. Visiškas ekstremalas. Žuvo atsitiktinai, pakliuvo į laviną einant pagal sieną.

Kitas mūsų žymus Alpinistas Gediminas Simutis atvirkščiai – mėgsta šiltas uolas, dar geriau – jei jos visiškai lygios. Pavyzdys – Materhorno sienos.

Kaukazas. Šia pradėjo laiptoti visa mūsų vyresnioji karta. Sakyčiau, kad įveikta daug garsių maršrutų. Dabar jau nepopuliaru. Liko tik Gruzija su Ušba ir Kazbekas. Pirėnai. Ten alpinistai nevažiuoja. Ten - kalnų turistų rojus.

Tatrai Jie dabar populiarūs naujokų apmokymui ir žiemą slidinėti.

Š. Amerika/. Čia patraukliausias Makinlis (6187m.) Pirmas čia įkopė Aleksandras Bertulis, Kalną aplankė apie 10 grupių iš Lietuvos.

Įspūdingos veidrodinės uolų sienos yra El Kapitan viršūnėje (2307) Kalifornijoje Josemitų parke. Čia pasižymėjo Gediminas Simutis su Saule Žukauskaite, per 5 dienas įveikę patį sudėtingiausią maršrutą. Ten visas gyvenimas vyko ant lengvos pakeliamos platformos. Kartu teko gabentis ne tik inventorių ir maistą, bet ir vandenį. Visas krovinys svėrė 80 kg.

Kas nori gyventi šiltai ir lengvai, tie lipa į Orizabos ugnikalnį Meksikoje, (5730)

Dar lengviau yra Izta (5256)- Baltoji moteris (Profilis primena gulinčią moterį).

Yra dar Uoliniai kalnai šalia Siatlo., kuriuose mes buvom 1989 m.

P. Amerika.

Akonkagva 7035 m. Dabar yra bumas . Yra patyręs vedlys - Tadas Jeršovas

Fitz Roy Patagonija 3507 m. – Uolininkų džiaugsmas

Roraima 2810 m. Egzotika, Viršuje plotas didesnis už Vilnių. Priešistorinis vaizdas: beveik nėra dirvožemio, nematyti augalai, driežai.

Maču Pikču – įdomi istorija.

Afrika

Kilimandžaras.(6010) Labai įspūdingas vaizdas kai prie jo artėji, Lygioje savanoje šauna į dangų didžiulis kalnas. Dabar ten – turistų meka.

Ruvenzoro kalnai (5119) Debesyse 300 d. Alpinistams neįdomus. Turistinis

Atlaso kalnai Tubkalnis 4167 m. Skiria Viduržiemio jūrą nuo Sacharos.Turizmas

Australija Kostiuška (susijęs su Lietuva, Tadas Kostiuška, sukilimo vadas)

Tasmanijos saloje saugomas lietuvių keliautojo ir fotografo Olego Truchano (gim. 1922, Šiauliai) atminimas.

1976 m. gegužę Hamerslio kalnagūbrio Vakarų Australijoje viršūnė (1 350 m), esanti į pietvakarius nuo Tomo Praisio miestelio pavadinta Olego Truchano vardu (Mount Truchanas).

1983 m. išleistame Šiaurės Vakarų Tasmanijos žemėlapyje pažymėta, kad O. Truchano vardu pavadinta 629 m aukščio kalva (Olegas Bluff) bei tūkstantmečių pušų draustinis.

Antarktida

Vinsono masyvas – aukščiausias Antarktidos kalnas, siekiantis 4892 m aukštį.^[1] Vinsono masyvas yra Elsvorto kalnų dalis. Šis masyvas yra apie 1200 km atitolęs nuo Pietų ašigalio. 1961 m. Vinsono masyvas buvo pavadintas Jungtinių Valstijų Atstovų rūmų nario Carl Vinson garbei. Pirmą kartą Vinsono masyvą pastebėjo JAV karinio lėktuvo įgula 1958 m. Pirmą kartą į kalną 1966 m. įkopė JAV alpinistas Nicholas Clinch. 1994 m. gruodžio 5 d. į viršūnę įkopė ir ten Lietuvos trispalvę iškėlė lietuvių alpinistas Vladas Vitkauskas.

Dar įkopė Arvydas Avulis, Darius Vaičiulis, ir du lietuviai 2025 m

Iki 2010 m. vasario į Vinsono masyvą bandė įkopti 1400 alpinistų.

Linkiu sėkmės Pasaulio kalnynuose.

Mano aplankytos vietos ir palikti pėdsakai.